

ARAŞTIRMA ÖZETLERİ

Özetleyen :

Dr. Çetin KOÇAK

E.Ü. Ziraat Fakültesi

Yumurta yemlerinde balık unu yerine melas mayası:

Kümes hayvanları beslenmesinde pahalı ve sağlanması güç olan balık unu yerine depolanması ve sağlanması daha kolay, kalite bakımından geniş bir değişim göstermeyen daha ucuz protein kaynaklarının araştırılması konusu güncelliğini korumaktadır.

Ege Univ. Ziraat Fakültesinde yapılan bir denemede yumurta yemlerindeki balık unu yerine Melas İspirto mayası kullanma olanaklarını araştırmak amacıyla değişik düzeyde (% 6, % 4, % 2 ve % 0) balık unu kapsayan, produktif enerji ve ham protein düzeyleri birbirine çok yakın 4 karma hazırlanmış ve toplam 63 tavuktan oluşan 4 ayrı Leghorn gurubunda 2 aylık verimle ilgili bazı özellikler (yumurta verimi, yumurta ağırlığı, ve yem tüketimi) bakımından etkileri incelenmiştir (Ö. Sarı, E.Ü. Ziraat Fakültesi Dergisi, Cilt 12, Sayı 3, 1975). Yumurta verimi ve yumurta ağırlığı bakımından gruplar arasında önemli bir farklılık bulunmamıştır. Araştırmada sonuç olarak, yumurta karmalarını hiç balık unu katmadan, melas ispirto mayası ile düzenlemenin mümkün olabileceği belirtilmektedir.

Kasaplık piliç karmalarında melas mayası:

Ülkemiz kasaplık piliç yetiştiriciliğinin son yıllarda büyük bir gelişim göstermesi nedeniyle kaliteli kasaplık piliç yemi gereksinimi artmıştır. Kümes hayvanları karmalarında bitkisel protein kaynağı olarak kullanılan soya küspesi üretimi ülkemizde sınırlı olduğundan yem yapımcıları soya sağlamakta güçlük çekmekte ve çoğu zaman yapılan karmaların kalitesi istenilen düzeyde olmamaktadır. Bu soruna bir ölçüde çözüm ge-

tirmek amacıyla E.Ü. Ziraat Fakültesinde kasaplık Hubbard erkek civcivleriyle 4 hafta süren bir denemede kasaplık piliç başlama yeminde soya küspesi yerine melas ispirto mayası kullanma olanakları araştırılmıştır (Ö. Sarı, E.Ü. Ziraat Fakültesi Dergisi, Cilt 13, Sayı 1, 1975). Çeşitli oranlarda soya küspesi ve melas mayası kapsayan 4 ayrı karmanın kullanıldığı denemede, soya küspesi ve melas mayası düzeylerinin canlı ağırlık artışı ve yemden yararlanma üzerinde önemli bir etkisinin olmadığı ve dolayısıyla kasaplık piliç başlama yeminde soya küspesi yerine melas mayası kullanılabilceği saptanmıştır.

Nisbi nem ve yumurta kabuk dayanıklılığı:

Depolama süresince uygulanan nisbi nemin yumurta kabuk dayanıklılığı, ağırlık kaybı ve Haugh birimi* üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılan bir araştırmada (B.D. Lott, F.N. Reece, T.C. Chen, Poultry Science 55: 665-668, 1976), yumurtaların depolandığı ortamdaki nisbi nemin kabuk dayanıklılığı üzerine önemli bir etkisi olduğu saptanmıştır. Düşük nisbi nem kabuk dayanıklılığını arttırmakta, yüksek nem ise azaltmaktadır. Depolama süresince yumurta ağırlık kaybının ortamdaki nisbi neme bağlı olduğu, % 10 nisbi nemde ağırlık kaybının % 85 nisbi neme oranla iki kat arttığı ve aşağı yukarı zamanla doğru orantılı olduğu belirtilmektedir. Nisbi nemin, 12,8°C'de 14 güne kadar depolama bakımından, Haugh Birimi değerleri üzerine önemli bir etkisi bulunmamıştır.

Tavşanlarda Yemden Yararlanma ve Flavomycin :

Flavomycin'in, 21 günlük süttten kesilen Helle Grobsilber (French Silver) tavşanlarında günlük canlı ağırlık artışı, yemden yararlanma ve kesim sonuçları üzerine etkisini araştırmak amacıyla (W. Schlolaut, K. Lange. Archiv für Geflügelkunde Band 37, Heft 2, 1973) tavşan semirtme yemine değişik düzeylerde (0, 1.8 ppm, 4.6 ppm) Flavomycin katılarak üç grupta denenmiştir. Flavomycin katılmasıyla günlük yem tüketimi azalmış ve yemden yararlanma iyileşmiştir. Ortalama günlük canlı ağırlık artışı bakımından gruplar arasında önemli bir farklılık bulunmamıştır. Flavomycin'in ölüm oranları üzerine hiçbir etkisi olmadığı da saptanmıştır.

*) "Haugh Birimi" : Yumurta akının akışkanlığıyla ilgili bir ölçü

Damızlık erkek hindiler:

Günümüzde yem fiatlarının yüksek oluşu, kuluçkalık yumurta üretimi için kullanılacak erkek hindilerin sayısının sınırlı tutulmasını zorunlu kılmaktır. Az sayıda erkekle yüksek randıman almanın yolu da yapay tohumlama uygulanması ve damızlık erkeklerin bakım-beslenmesinde titizlik gösterilmesidir. Bu konuda I.K. Brown (Poultry Digest, Feb. 1974) bazı önerilerde bulunmaktadır: Erkek hindileri, 20 haftalık olduklarında günde 12 saat 0,5 mumluk aydınlatma uygulanan kümeslere almalıdır. İlk damızlık seçimi de bu yaşta uygulanır ve ayıklananlar doğrudan doğruya satışa çıkarılır. Bu şekilde aydınlatma uygulanan erkekler 30 haftalık olduklarında ilk tohumlama için tam ve normal sperma verirler.

İlk tohumlama, dişilere uygulanan aydınlatmadan 14 gün sonra veya ilk yumurta görüldüğü zaman yapılmalıdır. Sürünün sulandırılmamış sperma ile üçer gün aralıkla üç kez tohumlanması gerekir. I.K. Brown ayrıca, üçüncü tohumlama için sağılan erkeklerden hiç sperma vermeyenlerle düşük hacimde, renksiz veya sulu sperma verenlerin ayrı bir bölmeye alınmasını ve bu ayıklamada çok kesin davranılmasını önermektedir.